Gerson, Johannes; Geiler von Kaysersberg, Johannes [Editor]; Schott, Petrus [Editor]: (Pars 1): Opera
[Straßburg: Johannes Grüninger], 10. Sept. 1488 Seite 476

de examinatoribꝫ idoneis doctrinaꝝ/ ⁊ to
tidē de examinatiōis arte ꝑstringet/ q̄ no/
tant in his ꝟsibꝫ. Conciliū. papa. p̄sul. do
ctor. bñ doct⁹. Discretor quoq̄ꝫ spirituuꝫ
de dogmate censent. Qualis sit doctrina/
docens q̇s/ quiq̄ꝫ sodales. Si finis sit fa/
stus/ questus siue libido. ¶ Protestamur
in p̄mis nihil nos in docendo vł narrādo
fore dicturos/ intentiōe corrupta fauore ł
odio/ sed tanq̄ꝫ in articulo mortis positi/
corā iudice deo/ volum⁹ cautelas insinua
re/ cōtra falsas prophetias suspectasq̄ꝫ do
ctrinas/ maxime diebꝫ istis malis/ qñ stu/
diū theologie refriguit/ qñ magna ex par/
te dissipatuꝫ est/ vbi potissime florere sole/
bat. Fiet insuꝑ sermo p̄sens talibꝫ ⁊ ꝑ tali
bus/ qualꝭ fuisse laudat̄ iob/ q̇ sunt simpli
ces ⁊ recti ac timētes deū ⁊ recedētes a ma
lo/ ne dyabolus cui⁹ nō ignoram⁹ astuti/
as improuisos forte repiat seducatq̄ꝫ. Ta
les alloq̇mur venerādos p̄res carthusieñ.
⁊ celestinos/ q̄s afflictos/ vt iob/ oꝑtet esse
in terra hus/ que sonat concilium. Cōue/
nit ⁊ orientales esse/ ꝑ susceptiōe luminis
gloriosi/ q̇bus testimoniū ꝑhibendum est
de lumine. Anīa deniq̄ꝫ iusti annūciat ali
quādo vera. plusq̄ꝫ septē speculatores con
stituti in excelsum ad speculandū ¶ Qui
bus añ locutis discurram⁹ ꝑ vnāquanq̄ꝫ
ꝯsiderationeꝫ/ duodecī veritates aliquas
q̄ꝫ cautelas miscendo.

Prima cōsideratio.

Examinator auctentic⁹ ⁊ finalis
iudex doctrinaꝝ fidē tāgentiū
est generale conciliuꝫ. Deducit̄
hec ꝯsideratio primitus aucto
ritate generalis cōcilij constantieñ. cui for
te pari ī duratiōe nullū fuit/ Forma decre
ti sui satꝭ habet̄ ⁊ posita est in tractatu de
ptāte ecclīastica/ ⁊ in opusculo. An liceat
appellare a papa. Sumit̄ insuꝑ ab euan/
gelio cū rōne talis ꝯfirmatio. Christ⁹ fu/
it sup̄m⁹ ⁊ optim⁹ institutor ecclīe nō de/
ficiens ī necessarijs/ q̇ ⁊ dixit. Ecce ego vo
biscū sum vsq̄ꝫ ad ꝯsūmatōeꝫ seclī. Oppor
tuit igit̄ in ecclīa relinq̄re regulā infallibi
lem ꝑ fide s̄uāda/ ⁊ dubijs emergētibꝫ ter/
minādis. nō aūt reꝑit̄ in terrꝭ altera talꝭ in
fallibilis regula nisi generale ꝯciliū legiti
me ꝯgregatū. nā ꝑsona q̄libꝫ singularis̄ de
ecclīa cuiuscūq̄ꝫ dignitatꝭ etiā papalꝭ/ cir/
cūdata est infirmitate/ ⁊ deuiabilꝭ est vt fal
lere possit ⁊ falli. Propterea nō imparem
posuit Aug⁹. auctoritatē in ecclīa ⁊ ī euā/
gelio/ dicēs. nō crederē euāgelio nisi me au
ctoritas ecclīe cōmouisset ¶ Opponet a/
liq̇s q̄ in agibilibꝫ/ ⁊ ꝯstitutiōibꝫ hūanis/
vel sentētijs/ vł sctōꝝ canonisationibꝫ/ ec
clesia falli pōt ⁊ fallere s̄m iura ⁊ experimē
tis plīmis. Rñdet̄ secus eē in his q̄ sūt fa/
cti vel iuris hūani/ ⁊ in his q̄ sunt iurꝭ di/
uini de necessitate salutꝭ cognoscēdi/ cuius
modi sunt ꝟitates fidei/ p̄cipue articuloꝝ.
ꝑpterea assistit speciali⁹ vbi nō sufficit hu
manū auxiliū. sicut in determiatiōe veri/
tatū fidei q̄ꝫ in alijs in q̇bus nō necessario
stat sal⁹. ¶ Nihilomin⁹ attēdendū ē mul/
tiplicem esse doctrinaruꝫ ꝑ ecclīam seu cō
ciliū vice sue approbationē. Quedam ap
probant̄ vt certitudialit̄ vere necessarioq̄ꝫ
credende. Quedā vt vtiles ad moralē reli
giosamq̄ꝫ doctrinā/ sine mixtione falsitatꝭ
noxie/ nō tñ sunt sic vt credant̄ obligato/
rie. sed dicunt̄ de pietate fidei. Quedā ꝟo
solū ꝑmittunt̄ vt legant̄. nō q̇n sint mixte
falsitates/ sꝫ hñt aliunde plīmas vtiles do
ctrinas/ sicut sūt scripta multoꝝ doctorū.
Et ita Aug⁹. sua scripta recipi volebat.
Noli inq̇t meis lr̄is q̄si canonicꝭ scripturꝭ
de se deseruire. Et iteꝝ. Negare nō possuꝫ
nec debeo sicut in ipis maioribꝫ. ita mul/
ta esse in tā multꝭ opusculꝭ meis/ q̄ p̄nt iu/
sto iudicio et nulla temeritate culpari. ¶
Sumit̄ hic duplex ꝟitas. Canonisatio ꝑ
sone nō cōpellit firmit̄ adherere doctrine
sue. Patꝫ etiā ī martyribꝫ. vt ī btō Cypri
ano. Patet de plībꝫ canonisatꝭ. q̄ꝝ q̄tidie
positiōes a scolasticis nō tenent̄/ sed palā
negant̄/ aut cū reuerētia si fieri pōt expo/
nunt̄. ¶ Altera veritas. Debet cū maturi
tate maxia ⁊ nō sine grandi necessitate rei
publice/ determiatio fieri ī materijs fidei
maxime cōdendo articulū vniuersalit̄ ob
ligantē. Alioq̇n formidandū est de scāda/
lo vel scismate nō facilit̄ extermiabili si q̇
dissenserint. Doceat nos scisma grecorum
Hac rōe sacre theologie faclt̄as parisieñ.
freq̄nter dū q̄runt̄ ab eadē decisiōes dubi
orū q̄si neutroꝝ. solet nō ꝑ se totā dare de/
termiationē/ sꝫ deputatos ꝑ cōcilio dan/
do suos cōmittere. Quāto ampli⁹ hec au
ctoritatꝭ s̄uitas/ ē in generali ꝯcilio/ nec nō
in sūmo pōtifice ꝯseruāda. Neq̄ꝫ tñ ita de
clinandū est ad nihil determiandū/ q̄ ap/
tū in fide ⁊ moribꝫ scandalū radicet̄ ⁊c.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-407-ii/0476
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG